

Bilag 2

Udkast til høringssvar fra TMU til Københavns Kommunes indkøbspolitik

Økonomiforvaltningen har udarbejdet et udkast til en indkøbspolitik for 2023-2026. Den nuværende indkøbspolitik dækker perioden 2019-2022.

Økonomiudvalget har drøftet udkastet til ny indkøbspolitik på mødet den 14. juni 2022 og har i den forbindelse besluttet at sende udkastet i høring i fagudvalgene i perioden den 21. september – 3. oktober 2022. Et endeligt udkast til Indkøbspolitik 2023-2026 forventes forelagt Økonomiudvalget i november 2022 og efterfølgende Borgerrepræsentationen med henblik på endelig vedtagelse.

Bemærkninger til Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at følgende emner/ændringsforslag indarbejdes i udkast til indkøbspolitikken:

Generelt:

- Indkøbspolitikken bør indledes med et afsnit, som rammesætter sammenhængen mellem indkøbsområdet og kommunens ambitioner på klima- og miljødagsordenen og som italesætter det arbejde, som allerede er i gang ift. at sikre bæredygtige indkøb. Indkøbspolitikken bør beskrives som en vigtig katalysator for klima- og miljødagsordenen. Kommunens indkøb skal bidrage til opfyldelse af målsætningerne i både kommunens kommende Klimaplan KBH 2035 og Ressource- og Affaldsplan 2024, Cirkulær København og hænger tæt sammen med kommunens miljøkrav til støttede anlægs- og byggeprojekter (MBA'en). Disse strategier/krav skal derfor specifikt nævnes i indkøbspolitikken. Det kan ligeledes være relevant at referere til fx mad- og måltidsstrategien.
- De medarbejdere, som køber ind i de enkelte forvaltninger, skal være i stand til og bevidste om at efterspørge de mest bæredygtige produkter. Det bør derfor indgå som en del af indkøbspolitikken, at der investeres i, at de pågældende medarbejdere får styrket deres kompetencer på dette område. Det foreslås endvidere, at det tilføjes i indkøbspolitikken, at der etableres et mere formelt samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen mhp. løbende at kvalificere og opdatere de miljø- og klimakrav, som

30-08-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 12617

Sagsnummer i eDoc
2022-0276139

Plan, Analyse, Ressourcer og CO2-
reduktion

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

kommunen anvender i indkøb og udbud. Teknik- og Miljøforvaltningen har stor faglig indsigt og er med til at drive udviklingen på klima- og miljøområdet, og vil derfor kunne bidrage med sparring – fx om cirkulære indkøb samt genanvendelses- eller genbrugsmulighederne for et givent produkt eller service

Indkøbspolitikens indsatsområder bør formuleres med flere konkrete og målbare handlinger (og data). Det vil gøre det nemmere for kommunens forvaltninger at vurdere, om de opfylder politikken og måle på effekten af egne handlinger. I afsnittet om "Forslag til tekstmæssige justeringer af indkøbsværdierne" er der under emnet "Miljømæssig bæredygtighed", side 6, indsat eksempler på, hvordan indsatsbeskrivelserne kan formuleres mere konkrete/målbare. Alternativt kan der udarbejdes en supplerende fælles indkøbsstrategi, der fastlægger konkrete fokusområder og operationaliserer indkøbspolitikken yderligere. I så fald er det centralt, at der udarbejdes en plan, der sikrer tæt inddragelse af forvaltningerne i udarbejdelsen, og at der sikres et højt ejerskab i indkøbskategoriororganisationen.

- Som i den nuværende Indkøbspolitik 2019-2022 bør også den kommende indkøbspolitik indeholde oversigt over roller og ansvar, så det fremgår tydeligt. Det bør tillige fremgå tydeligere, hvordan der følges op på politikken, fx ved årlige status-møder i forvaltningerne eller årlig afrapportering til ØU, på baggrund af bidrag fra de øvrige forvaltninger.

Indkøbspolitikken bør referere til Det Grønne Opslagsværk og eventuelle andre relevante værktøjer, som hjælper de enkelte forvaltninger til at finde ud af, hvilke relevante miljø- og klimakrav, som man kan stille i sine indkøb. Det Grønne Opslagsværk indeholder alle de miljø- og klimakrav, som Borgerrepræsentationen har besluttet, skal være en del af udbudsmaterialet ifm. indkøb. Der kan tillige henvises til relevante eksterne værktøjer som fx Den Ansvarlige Indkøber.

Indkøbsværdi: Indkøbsorganisation

- I indkøbspolitikken 2019-2022, fremgår der indkøbscompliancemåltal for KK, der gradvist stiger til 95%. Siden da er det også blevet muligt at måle kommunens aftaledækning, ved hjælp af compliancetallet "aftalecompliance". Ved ikrafttrædelse af indkøbspolitikken 2023-2026, er der et behov for tilsvarende måltal for aftalecompliance, så organisationen kan leve op til de stigende forventninger over indkøbspolitikens forløb. Der kan evt. også ses på muligheden for at arbejde med differentierede måltal på tværs af forvaltningerne, som afspejler forskelle i rammevilkår og potentialer.

Det styrkede fokus på aftalecompliance medfører et øget fokus udbudsjuridisk kapacitet til konkurrenceudsættelse og øget aftaledækning.

- I forbindelse med krav til forbrugsstyring og effektiviseringer, er det oplagt at integrere dette med investeringsforslaget "Styrket Indkøbsorganisation", som klarlægger dette på indkøbsområdet. Desuden at sikre at denne værdi bliver videreført når nuværende investeringsforslag afsluttes i 2024.

Indkøbsværdi: CO₂-reduktion

- Pejlemærket om halvering af udledning af CO₂ fra indkøb, og forventning om inkludering af det globale klimaaftryk i den kommende klimaplan og reduktionsstrategi bør italesættes i indkøbspolitikken. Det kan ske på flere niveauer - fx ved en generel beskrivelse af vigtigheden af koblingen mellem reduktionsstrategien og indkøbspolitikken og ved at tilføje flere konkrete fokusområder - fx CO₂-reduktion ifm. kommunens byggeri, fødevarer, tekstiler, elektronik, transport m.m.
- Som følge af arbejdet med reduktionsstrategien bør det fremgå af indkøbspolitikken, at der allerede nu er brug for fokus på at monitorere de globale emissioner på et detaljeniveau, som sikrer mulighed for udvikling af nye indsatser. Det igangværende arbejde med at introducere nye virkemidler til at opnå klimareduktioner - fx anvendelse af mindstekrav om mindst udledende tilbud (skyggepris) eller oprettelse af en klimafond - bør ligeledes italesættes.

Indkøbsværdi: Ansvarlige arbejdsvilkår

- Social ansvarlighed og bæredygtighed på indkøbsområdet har været et fokusområde over en årrække. Der forelægger i dag to centrale politisk besluttede standarder i form af det nye CSR-bilag og bilag om arbejdsklausuler, som begge stiller høje ufravigelige krav som leverandører og underleverandører skal efterleve. I den nye indkøbspolitik lægges der op til en fleksibel ramme, der tilgodeser at kravene kan tilpasses kontrakternes art og omfang. Det bør præciseres i indkøbspolitikken, hvad denne fleksibilitet betyder set i forhold til de ufravigelige krav i standardbilagene.

Indkøbsværdi: Miljømæssig bæredygtighed

- Oplistingen af hvordan indkøb kan bruges til at sikre miljømæssig bæredygtighed bør udbygges, så det også nævnes, at det kan ske ved at sætte fokus på ecodesign (krav til energiforbrugende produkter), produkters levetid, produktservicesystemer og affaldsforebyggelse.
- I beskrivelserne af indsatsområderne bør der tilføjes et indsatsområde, som sætter fokus på at udvikle og anvende metoder til at måle effekten af de indkøb, som kommune foretager. Som en

del af formuleringen skal det fremgå, at der er brug for øget fokus på leverandørstyring og samarbejde med leverandørerne, som i høj grad skal bidrage med data.

Partnerskaber og innovation

- Der bør tilføjes til indsatsbeskrivelserne, at der skal være øget fokus på, i udbud og indkøb, at sikre større mulighed for, at lokale og/eller mindre virksomheder, social-økonomiske virksomheder, startup-virksomheder o. lign. kan blive bragt i spil.

Forslag til tekstnære justeringer af indkøbsværdierne

Forslag til tekstnære justeringer af teksten om indkøbsværdierne følger nedenfor. Nye formuleringer i de enkelte afsnit er markeret med fed.

Kapitlet "Indkøbsorganisation"

I tredje tekstafsnit bør begrebet livscyklusbetragtningerne udvides, så der står: "*Københavns Kommune vil sikre, at der arbejdes professionelt med markedsdialog forud for udbud samt livscyklusbetragtninger **set både fra et økonomisk (gennem totaløkonomiske beregninger), klima- og miljømæssigt perspektiv***".

Kapitlet "CO₂-reduktion"

I første tekstafsnit bør det præciseres, at med den kommende klimaplan arbejdes der med et pejlemærke om halvering af udledning fra indkøb samt at den kommer til at inkludere det globale klimaaftryk. Teksten bør derfor være: "*Københavns Kommune vil være CO₂-neutral inden 2025 **opgjort ift. de direkte emissioner i kommunen. Som led i arbejdet med kommunens kommende klimaplan arbejdes der med halvering af udledning af CO₂ fra indkøb, frem mod 2030.***"

I andet tekstafsnit skal det tilføjes, at monitorering af CO₂-emissioner er en vigtig del af implementeringen af CO₂-reduktionsmålet. Der bør derfor stå: "*... ligesom der i udbud og indkøb skal være en prioritering af reduktionen af CO₂-udledning. **Københavns Kommune skal tillige sikre, at de globale CO₂-emissioner fra kommunens indkøb løbende bliver monitoreret på et detaljeniveau, der tillader udvikling af nye indsatser***". Yderligere er det vigtigt at fremhæve, at det ikke kun handler om at købe bedre produkter for miljø og klima. Det handler i lige så høj grad om at forbruge smartere, så vi forbruger mindre. **Der bør derfor endvidere stå: "For at understøtte et klimavenligt forbrug skal der sættes mål for affaldsminimering og genbrug af Københavns Kommunes inventar og produkter. Det kan gøres på bl.a. elektronik, inventar og tekstiler"**

I den første blå boks nævnes, at der skal udvikles en reduktionsstrategi. Denne reduktionsstrategi er en del af den kommende Klimaplan 2035 og bør være langsigtet. I samme boks lægges der op til, at der iværksættes indsatser på de indkøbsområder, der har størst CO₂-aftryk. Fokus bør være på de indkøbsområder, hvor der er størst potentiale for

reduktion. Teksten i boksen bør derfor være: *"Beregne baseline og efterfølgende udvikle og implementere en reduktionsstrategi, der er baseret på løbende udbygning af indkøbsdata og emissionsfaktorer. **Reduktionsstrategien har et langsigtet fokus og skal sikre halvering af CO₂-udledning fra kommunens indkøb inden 2030. Strategien vil indgå som en del af henholdsvis Indkøbspolitikken og Klimaplan 2035 de næste ti år. De første år forventes fokus at være på de indsats, hvor der er de største potentialer for markante reduktioner i CO₂-aftrykket, mens der på lidt længere sigt vil være fokus på enkelte produkter med de største CO₂-udledningerne. Som led i implementeringen af reduktionsstrategien skal der arbejdes med en samlet værktøjskasse med virkemidler, der kan bringes i spil på de enkelte indkøbsområder - det kunne fx være anvendelse af mindstekrav om mindst udledende tilbud (skyggepris) eller oprettelse af klimafond"***. I den tredje blå boks nævnes, at der skal arbejdes med emissionsfri byggepladser. Dette forgår som en indsats under KBH 2025 klimaplanen. Teksten bør være: *Arbejde mod emissionsfrie **bygge- og anlægspladser. Det er allerede intentionen, at arbejdsmaskinerne er fossil- og/eller emissionsfri inden 2025."***

I samme boks er det i udkastet nævnt, at der skal arbejdes med CO₂-reduktion i kommunens byggeri. Det skal understreges, at udledninger fra kommunes byggerier indgår i den kommende klimaplan og pejlemærket om halvering af udledninger fra indkøb også inkluderer byggeri. Reduktion af direkte og indirekte CO₂-emissioner, inklusiv reducerede CO₂-udledninger i produktionen af byggematerialer, i kommunens byggeri bør derfor være en del af reduktionsstrategien. Dette bør stå tydeligt i teksten. Der bør stå: ***"CO₂ fra kommunens byggerier skal reduceres betydeligt og der skal udarbejdes CO₂-krav til byggematerialer. Der skal udarbejdes analyser, der kan afdække en potentiel forskel i CO₂-reduktionen ved at fokusere på transformation af eksisterende byggeri frem for nybyggeri.***

I forhold til indsatsen om at reducere CO₂-udledningen fra transport bør der stå: *"Reducere CO₂-udledningen fra transport både ved fortsat kun at indkøbe eldrevne køretøjer til egen flåde samt **sikre, at der stilles krav om anvendelse af grønne transportmidler ved varelevering.*** Desuden skal der tilføjes følgende: ***"Med henblik på at reducere CO₂-udledningen i byens centrum, skal der arbejdes med muligheden for at etablere omlastecentraler i udkanten af byen, hvor man kan omlaste varer til grønne/mindre køretøjer"***.

Områderne byggeri og transport er (delvist) dækket af de nævnte indsatsområder. Det gælder dog ikke fødevarer, som er et indkøbsområde med store påvirkninger og potentiale for CO₂-reduktioner. Selv om kommunen allerede har en ambitiøs strategi for mad og måltider, der indeholdes en indsats for at reducere klimaaftrykket af mad serveret i kommunens kantiner og institutioner, foreslås det, at fødevarerområdet afspejles i en ny blå boks. Forslag til

tekst: "**Reducere indkøb af fødevarer med højt potentiale for reduktion af CO₂ i kommunens kantiner og institutioner og i stedet fokusere på alternativer og sæsonbestemte fødevarer. Som en del af indsatsen skal der tillige arbejdes med at samtænke kommunens mad- og måltidsstrategi og reduktionsstrategien**"

Kapitlet "Miljømæssig bæredygtighed"

I første tekstafsnit bør tilføjes "ecodesign" og "affaldsforebyggelse", så der står: "Københavns Kommune ser et stadigt stort potentiale for indkøb som værktøj til at fremme miljømæssige hensyn, fx gennem bæredygtig produktion og øget fokus på **ecodesign, affaldsforebyggelse, genbrug og produkters livscyklus**".

I andet afsnit bør fokus på de indkøbte produkters livscyklus udvides med et fokus på levetidsforlængelse. Teksten bør være:

*"Det kan fx gøres ved at have øget fokus på de indkøbte produkters livscyklus **og på, hvordan produkternes levetid kan forlænges. Et større fokus på at indkøbe produktservicesystemer frem for selve produkter kan sikre højere produktkvalitet og levetid uden at forhøje omkostninger for kommunen**".*

I andet tekstafsnit tilføjes "og genbruge", så der står "Desuden vil Københavns Kommune arbejde på at modne markedet i forhold til at genanvende **og genbruge** produkter, der har udtjent sin værdi for Københavns Kommune ...".

Som eksempel på hvordan indsatsbeskrivelserne under de enkelte indkøbsværdier kan gøres mere konkrete og målbare foreslås følgende tilføjelser:

- Teksten i den første blå boks suppleres med: "**Intentionen skal være, at alle forvaltninger inden udgangen af 2026 har fordoblet andelen af indkøbte miljømærkede produkter og tjenesteydelser. Med henblik på at gøre det enklere for forvaltningerne at købe miljømærkede produkter og tjenesteydelser, vil Økonomiforvaltningen arbejde på at gøre det synligt i Kvantum (kommunens indkøbssystem), hvilke produkter og ydelser der er miljømærkede. Det skal undersøges, om produkter der ikke er miljømærkede, kan udgå af sortimentet. Det skal ligeledes undersøges, om produkter med kort levetid og uden reparationsmulighed samt dem med ekstra højt CO₂-aftryk i forhold til tilsvarende produkter, kan udgå af sortimentet**".
- Teksten i den anden blå boks suppleres med: "**Økonomiforvaltningen udpeger i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen hvert år minimum én varegruppe, hvor det undersøges, hvordan man kan forlænge levetiden for produkter under den pågældende varegruppe. Og som led i indsatsen udarbejdes der retningslinjer for brugen af logo, som sikrer, at**

logo på arbejdsbeklædning til kommunens medarbejdere ikke hindrer genanvendelse eller genbrug af udtjente tekstiler”.

Der bør i opstillingen af indsatsområder (de blå kasser) tilføjes et indsatsområde, som gør kommunen bedre i stand til at måle på, hvad miljøeffekten af kommunens indkøb er og om kommunen faktisk opnår de forventede effekter ved at skifte til mere miljøvenlige produkter og services. Som en del af formuleringen skal det tydeligt fremgå, at indsatsen kræver øget fokus på leverandørstyring og samarbejde med leverandørerne, da disse i høj grad skal bidrage med data til opgørelse af miljøeffekterne. Teksten kunne være følgende: **”Udvikle og anvende metoder til at måle miljøeffekten af de indkøb, som kommunen foretager. Indsatsen forudsætter øget fokus på leverandørstyring og dialog med leverandørerne”.**

I den nederste blå kasse bør der i formuleringen af indsatsen tilføjes ”genbrug”, så den lyder: **”Have fokus på genbrug og genanvendelse af materialer i kommunens byggeprojekter.”**

Kapitlet ”Partnerskaber og innovation”

I den første blå boks skal teksten i højere grad åbne op for, at lokale virksomheder og social-økonomiske virksomheder kan komme i spil. Der skal stå **”...samt at SMV’ere, lokale virksomheder og socio-økonomiske virksomheder kan byde ind på kommunens opgaver, fx ved at udbud opdeles i mindre dele og/eller at der arbejdes med at gøre det nemmere at blive oprettet i Kvantum.**